

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Det Veterinære Sundhedsråd

Justitsministeriet

erk@jm.dk; jm@jm.dk

J.nr.: 2008-20-08-00129 ES/lzk

Den: 23. maj 2008

Bedes anført ved henvendelse

Deres j.nr. 2007-5440-0013

Rådet har ved mail af 8. maj 2008 fra Justitsministeriet modtaget arbejdsgrupperapport om skulderrsår i høring.

Det Veterinære Sundhedsråd har følgende bemærkninger til ”Høring vedr. arbejdsgrupperapport om skulderrsår”:

Det Veterinære Sundhedsråd anerkender det store arbejde og det gode initiativ, der har ført til denne omfattende og lærerige rapport.

Rådet bifalder forslaget om, at det vil være hensigtsmæssigt fremover at knytte såvel overvågningen som sikringen af, at der sker en reduktion i antallet af søer med skulderrsår, sammen i et nationalt program vedr. skulderrsår og at et sådant program inkorporeres i de nuværende regler om sundhedsrådgivningsaftaler for svin, herunder indgår i det påtænkte egenkontrolprogram for dyrevelfærd.

Det anføres i rapporten på side 26, afsnit 4, at ”hverken skulderrsårs patogenese eller progressionsretning er veldokumenteret”.

Til dette skal Rådet bemærke, at det i Notatet fra Professor Henrik Elvang Jensen (Bilag 2 i rapporten) anføres, at den foreliggende og efter Rådets mening vægtige dokumentation af patogenese og progressionsretning for skulderrsår hos søer udelukkende tyder på, at patogenesen er, at sårene udvikler sig udefra og ind og skyldes trykpåvirkning af huden mellem prominensen på skulderbladskammen og et hårdt underlag, der resulterer i nekrose af epidermis og dermis med evt. følgende progrediering i dybden afhængig af trykpåvirkningens styrke og varighed.

Rådet er vidende om, at de i bilag 2 anførte betragtninger vedrørende patogenese og progressionsretning er baseret på undersøgelse af over 500 skulderrsår. De kliniske aspekter af skulderrsår hos søer er på besætningsniveau undersøgt af Kaiser et al., i meddelelse nr. 783 ”Gummimåtters effekt på skulderrsår”. Af undersøgelserne fremgik det, at samtlige 303 søer, der udviklede skulderrsår i besætningerne, kunne identificeres og klassificeres initialt

som grad 1 eller grad 2 skuldersår. Rådet finder på dette grundlag såvel patogenese som progressionsretning veldokumenteret.

Det anføres i rapporten på side 32, afsnit 3, at ”der kun består moderat reproducerbarhed mellem forskellige personers inddeling af skuldersår i graderne 0-4 på det levende dyr”. Til dette skal Rådet bemærke, at dette kun har været tilfældet ved bedømmelsen af de lette grader af skuldersår. Af undersøgelserne udført af Strathe (2007), hvor søer undersøgte umiddelbart før slagtning, var resultatet, at alle grad 3 og grad 4 skuldersår var klinisk erkendbare umiddelbart før slagtning. De strafbelagte grader af skuldersår har således alle kunnet erkendes på det levende dyr. Rådet skal dog ikke med denne bemærkning modsætte sig indførelse af en anden og måske mere anvendelig bedømmelsesskala vedrørende bedømmelse af skuldersår på det levende dyr.

Det anføres i rapportens side 56, punkt 7.1 Forslag om blødt leje i andet afsnit med henvisning til bilag 3, at ”gummimåtter øger lejets blødhed og virker trykafastende for soens skulderregion, men på grund af gummis fysiske egenskaber også indebærer sandsynlige, betydelige risikomomenter for udvikling af eller forværring af skuldersår”.

Rådet finder, at der efterhånden er indhøstet så mange positive erfaringer med konsekvent brug af gummimåtter i farestalde, at en sådan brug må anses som den enkeltfaktor, der indtil nu har vist at have den største effekt til undgåelse af skuldersår. I meddelelse nr. 783 ”Gummimåtters effekt på skuldersår” af Kaiser et al (2007) konkluderes der ligeledes på baggrund af undersøgelsen foretaget på 303 søer at gummimåtter til enhver tid bør indgå i forebyggelse og håndtering af skuldersår, Rådet er enig i denne konklusion. Rådet har i intet tilfælde set angivelser af, at brug af gummimåtter skulle indebære risikomomenter for udvikling eller forværring af skuldersår. På dette grundlag finder Rådet, at arbejdsgruppens mangel på anbefaling af brugen af gummimåtter er uforståelig og for forsigtig.

Det Veterinære Sundhedsråd skal henvise til Rådets netop udsendte ”Supplerende udtalelse om skuldersår hos søer” af 22. maj 2008, hvor Rådets vurderinger vedrørende patogenese, forebyggelse, behandling og dokumentation af skuldersår er anført.

Til brug for Rådets arbejde, herunder udarbejdelse af årsberetning, skal man anmode om at blive orienteret om, hvad der videre måtte ske i sagen.

Med venlig hilsen

Eiliv Svalastoga
Formand for Det Veterinære Sundhedsråd

Kopi:
Udvalget for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri